

۱ عبارت «برای من خواندن این که شن‌های ساحل نرم است، بس نیست؛ می‌خواهم که پاهای برهنه‌ام آن را حس کنند. به چشم من، هر شناختی که مبتنی بر احساس نباشد، بیهوده است.» به چه مفهومی اشاره دارد؟

۲ مفهوم کلی عبارت «همین که آفریده‌ای نگاهمان را به خویش معطوف کند، ما را از راه آفریدگار باز می‌گرداند.» چیست؟

۳ در عبارت زیر، بخش حذف شده و نوع آن (قرینه لفظی / قرینه معنایی) را مشخص کنید.
«الهی، حجاب‌ها را از راه بردار و ما را به ما مگذار.»

۴ در هر یک از موارد زیر، یک نادرستی املائی وجود دارد. آن‌ها را بیابید و شکل درست آن را بنویسید.
الف) پاسخ فرزنانگان به سؤال دوم طزار نیز به همین اندازه گونه‌گون بود.
ب) فک زبیرین را پیمود و در آخره ماند؛ دو گوش را بالا برد و از یال و قارب به زیر آمد.
پ) خدای تبارک و تعالی، همه بندگان خود را از عذاب غرض و دین فرج دهد.

۵ هریک از آثار زیر، نوشته یا سروده کیست؟
الف) سه پرسش (ب) اتاق آبی (پ) گوشواره عرش

۶ در عبارات زیر، مفهوم کنایه‌های مشخص شده را بنویسید.
الف) چشم‌ها را باید شست، جور دیگر باید دید.
ب) چشم‌هایش دیگر نمی‌خندید، لب‌هایش شل و آویزان شده بود.

۷ جمله: «ای کاش عظمت در نگاه تو باشد» را با سروده زیر از سهراب سپهری مقایسه کنید.
«چشم‌ها را باید شست، جور دیگر باید دید.»

۸ نام نویسنده کدام اثر، درست و کدام نادرست نوشته شده است؟
الف) گوشواره عرش: موسوی گرمارودی
ب) سه پرسش: آندره ژید
ج) اخلاق محسنی: محمد بن منور

۹ جمله: «ای کاش عظمت در نگاه تو باشد» را با سروده زیر از سهراب سپهری مقایسه کنید.
«چشم‌ها را باید شست، جور دیگر باید دید.»

۱۰ در کدام گزینه نام نویسنده به ترتیب نام اثر درست آمده است؟
«ارزشیابی شتابزده - جوامع الحکایات - دیوار - من زنده‌ام - مائده‌های زمینی»
الف) سهراب سپهری - حسین واعظ کاشفی - جمال میرصادقی - معصومه آباد - تولستوی
ب) جلال آل‌احمد - سدیدالدین محمد عوفی - جمال میرصادقی - معصومه آباد - آندره ژید

۱۱ نقش دستوری اجزای مشخص شده را بنویسید.
الف) ای سرور باران‌ها و فصل‌ها (ب) غمی شد ز پیکار دست سیران

۱۲

مفهوم مشترک عبارت و بیت زیر را بنویسید.
الف) اگر جان ما ارزشی داشته باشد، برای این است که سخت‌تر از برخی جان‌های دیگر سوخته است.
ب) بسوز ای دل که تا خامی نیاید بودی دل از تو / کجا دیدی که بی‌آتش کسی را بوی عود آید.

۱۳

هریک از آیه‌های شریفه زیر با کدام عبارت، تناسب دارد؟ شماره عبارت را داخل کمانک وارد کنید.
الف) لَا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ وَ هُوَ يُدْرِكُ الْأَبْصَارَ ()
ب) أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ ()
ج) وَ مَكَرُوا وَ مَكَرَ اللَّهُ وَ اللَّهُ خَيْرُ الْمَاكِرِينَ ()
۱) در معركة قلوب مجاهدان خدا، آرامشی که حاصل ایمان است، حکومت دارد.
۲) هرگز کید کایدان با خواست خداوند غیب‌دان، برابر نیاید.
۳) هر آفریده‌ای نشانه خداوند است، اما هیچ آفریده‌ای نشان‌دهنده او نیست.

۱۴

معنی ابیات و عبارات زیر را به نثر ساده و روان بنویسید.
الف) و در آن دستی نازک داشت.
ب) ستاره‌ها یک رنگ می‌باختند.
ج) بزرگان به هر حق و باطلی از جای نشوند.
د) کافتاب نعمتم شد زیر میغ

۱۵

نقش دستوری کلمات مشخص شده را بنویسید.
الف) نگرش تو باید هر لحظه نو شود.
ب) الٰهی فضل خود را یار ما کن.

۱۶

پاسخ شما به پرسش سوم تزار چیست؟

۱۷

کدام شخصیت داستان (سه پرسش)، بیش‌تر مورد توجه شما قرار گرفت؟ چرا؟

۱۸

در متن زیر، نویسنده بر چه چیزی تأکید دارد؟
برای من «خواندن» این‌که شن ساحل‌ها نرم است، بس نیست؛ می‌خواهم پاهای برهنه‌ام این نرمی را حس کنند؛ به چشم من، هر شناختی که مبتنی بر احساس نباشد بیهوده است.

۱۹

جمله‌ی «ای کاش عظمت در نگاه تو باشد.» را با سروده‌ی زیر از سهراب سپهری مقایسه کنید.
«چشم‌ها را باید شست، جور دیگر باید دید.»

۲۰

کدام عبارت درس (درس ۱۸)، با مفهوم آیه‌ی شریفه‌ی «لَا تُدْرِكُهُ إِلَّا بَصَارٌ وَ هُوَ يُدْرِكُ الْأَبْصَارَ» (انعام، آیه‌ی ۱۰۳) ارتباط معنایی دارد؟

۲۱

هریک از موارد زیر، با کدام بخش از متن درس (عظمت نگاه)، تناسب معنایی دارد؟
الف) به جهان خرم از آنم که جهان خرم از اوست / عاشقم بر همه عالم که همه عالم از اوست (سعدی)
ب) بسوز ای دل که تا خامی، نیاید بوی دل از تو / کجا دیدی که بی‌آتش، کسی را بوی عود آمد (مولوی)
ج) غیبت نکرده‌ای که شوم طالب حضور / پنهان نگشته‌ای که هویدا کنم تو را (فروغی بسطامی)

۲۲

نویسنده درباره‌ی «انتظار» چه دیدگاهی دارد؟ (درس ۱۸)

۲۳ نیکوترین اندرز نویسنده چیست؟ درباره‌ی آن توضیح دهید.

۲۴ در بند چهارم از متن درس (عظمت نگاه) ، یک «کنایه» بیابید و مفهوم آن را بنویسید.

۲۵ عبارت زیر را از نظر آرایه‌های ادبی بررسی کنید.
آسمان را دیده‌ام که در انتظار سپیده‌دم می‌لرزید. ستاره‌ها یک یک، رنگ می‌باختند. چمنزارها غرق در شبنم بودند.

۲۶ در جمله‌ی زیر، نقش دستوری واژه‌های مشخص شده را بنویسید.
«ناتانائیل، مین به تو شور و شوقی خواهم آموخت».

۲۷ در زبان فارسی، نشانه‌هایی هست که با آن‌ها کسی یا چیزی را صدا می‌زنیم؛ مانند «آی، ای، یا، ا»؛ به این واژه‌ها «نشانه‌ی ندا» می‌گوییم. اسمی که همراه آن‌ها می‌آید، «منادا» نام دارد؛ مانند «ای خدا!».
یک بند بنویسید و در آن، سه نشانه‌ی ندا به کار ببرید.

۲۸ کدام واژه‌ها، در متن درس (عظمت نگاه) ، برای شما جدید و غیرتکراری است؛ معنای هریک را بنویسید.

۱ شناخت از طریق تجربه و احساس (ص ۱۴۱)

۲ توجه به وابستگی‌های مادی، انسان را از خداوند دور می‌سازد. (ص ۱۴۰)

۳ الهی (با تو هستم) حذف فعل به قرینه معنایی (ص ۱۴۹)

۴ الف) تزار (ص ۱۴۴) ب) غارب (ص ۶۵) پ) قرض (ص ۶۰)

۵ الف) تولستوی (ص ۱۴۸)

ب) سهراب سپهری (ص ۶۵)

پ) علی موسوی گرمارودی (ص ۳۳)

۶ الف) باید نوع نگاه را تغییر داد یا تغییر در نگرش (ص ۱۴۳)

ب) بسیار اندوهگین بود. (ص ۲۲)

۷ در هر دو به تغییر نگرش انسان نسبت به جهان خلقت توصیه شده و این‌که با بصیرت و آگاهانه به جهان پیرامون خود بنگرد.

یا: نگاه عاشقانه و پرمهر بر پدیده‌ها داشتن و توجه به زیبایی‌های معنوی جهان

۸ الف) درست (ص ۳۳) ب) نادرست (ص ۱۴۸) ج) نادرست (ص ۱۱۷)

۹ در هر دو به تغییر نگرش انسان نسبت به جهان خلقت توصیه شده و این‌که باید با بصیرت و آگاهانه به جهان پیرامون

خود نگریست. (ص ۱۴۳)

یا: نگاه عاشقانه و پرمهر بر پدیده‌ها داشتن و توجه به زیبایی‌های معنوی جهان.

۱۰ گزینه ب «ارزشیابی شتابزده (ص ۷۱) / جوامع الحکایات (ص ۱۲۹) / دیوار (ص ۲۷) / من زنده‌ام (ص ۹۱) / مائده‌های

زمینی (ص ۱۴۱)»

۱۱ الف) منادا (ص ۱۳۴) ب) نهاد (ص ۹۷)

۱۲ لازمه ارزشمند شدن و تعالی، تحمل رنج و سختی است. (ص ۱۴۳)

۱۳ الف) ۳ (ص ۱۴۰) ب) ۱ (ص ۷۷) ج) ۲ (ص ۵۲)

۱۴ الف) در آن کار مهارت داشت. (ص ۶۴)

ب) ستاره‌ها تک‌تک خاموش می‌شدند. (ص ۱۴۱)

ج) انسان‌های بزرگ با هر اتفاق حق و باطلی متغیر و عصبانی نمی‌شوند. (ص ۱۸)

د) این نعمت من (طوطی من) مثل خورشیدی بود که پشت ابر پنهان شد (طوطی را از دست دادم). (ص ۱۱۳)

۱۵ الف) مسند ب) منادا

۱۶ نیایش

(راهب: چون درویش، تارک دنیا، گوشه‌نشین، پارسا و عابد است.)

تجربه‌ی شخصی

در هر دو متن می‌گوید باید نوع نگاه را عوض کرد، در هر دو عدم تقلید را مورد تأکید قرار می‌دهد. تغییر را باید از خود شروع کرد. پدیده‌ها ذاتاً زیبا هستند.

هر آفریده‌ای نشانه‌ی خداست، اما هیچ آفریده‌ای نشان‌دهنده‌ی او نیست.

الف) هرگز هیچ زیبایی لطیفی را در این جهان ندیده‌ام که بی‌درنگ نخواستہ باشم، تمامی مهرم را نثارش کنم. این زیبایی عاشقانه‌ی زمین، شکوفایی گسترده‌ی تو دل‌انگیز است.

ب) اعمال ما وابسته به ماست، همچنان که روشنائی فسفر به فسفر. راست است که ما را می‌سوزاند، اما برایمان شکوه و درخشش به ارمغان می‌آورد. و اگر جان ما ارزشی داشته باشد، برای این است که سخت‌تر از برخی جان‌های دیگر سوخته است.

ج) آرزو مکن که خدا را جز در همه جا، در جایی دیگر بیابی. هر آفریده‌ای نشانه‌ی خداوند است، اما هیچ آفریده‌ای نشان‌دهنده‌ی او نیست.

همه‌ی پدیده‌ها در انتظار هستند.

بار بشر را بر دوش گرفتن.

۱- بار بشر را به دوش کشیدن: کنایه از تحمّل کردن یا پذیرفتن سختی کاری
۲- ستاره‌ها یک یک، رنگ می‌باختند: کنایه از ناپدید شدن

تشخیص: (آسمان در انتظار باشد)

تناسب: (آسمان و ستاره - چمنزار و شب‌نم)

کنایه: (رنگ باختن: محو شدن)

«ناتانائیل، من به تو شور و شوقی خواهم آموخت.»

منادا متمم مفعول مفعول

ای مسلمانان! چرا دنیای زیبای درون را ویران کرده‌اید و دائم چشم بر جهان بیرون دارید؟ بهترین است کمی به قلبتان توجه کنید و هر روز دعا کنید که: «پروردگارا، قلبم را لبریز از محبت کن، ای فرستاده‌ی خدا، یا محمد مصطفی (س) جانم را غرق در معنویت کن.

پاسخ به عهده دانش‌آموز

(معطوف: مایل‌شده، مورد توجه و نظر واقع شده - ناتانائیل: داده‌ی خدا، لطف یا بخشش خدا در مائده‌های زمینی اثر ژید به عنوان همسفر، همدم و همراز ژید همانند حضور «ساقی» در اشعار خیام و حافظ است. یک مخاطب فرضی است.)